

РОЗДІЛ 9

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 347.962 (477)

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОКРЕМИХ ЗАСАД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ СУДДІ В УКРАЇНІ

**Баронін Д.Б.,
здобувач**

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті аналізуються окремі питання недосконалого правового регулювання статусу суддів в Україні. На підставі узагальнення теоретичних підходів до розуміння змісту правового статусу судді, критичного аналізу змісту правових норм та практики їх застосування виокремлюється низка прогалин у правовій регламентації засад статусу суддів в Україні. Формулюються пропозиції, спрямовані на вдосконалення як діючого законодавства у сфері статусу суддів, так і практики його застосування.

Ключові слова: статус суддів, права та обов'язки суддів, відповідальність суддів, дисциплінарна практика, дисциплінарні інспектори.

Баронин Д.Б. / К ВОПРОСУ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ОТДЕЛЬНЫХ ОСНОВ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ СТАТУСА СУДЬИ В УКРАИНЕ / Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина

В статье анализируются отдельные проблемы правовой регламентации статуса судей в Украине. На основании обобщения теоретических подходов к пониманию содержания правового статуса судьи, критического анализа содержания правовых норм и практики их применения, выявляется ряд пробелов в правовой регламентации статуса судей в Украине. Формулируются предложения относительно совершенствования как действующего законодательства в сфере статуса судей, так и практики его применения.

Ключевые слова: статус судей, права и обязанности судей, ответственность судей, дисциплинарная практика, дисциплинарные инспекторы.

Baronin D.B. / THE ISSUE OF SOME IMPROVEMENT REGULATORY STATUS OF JUDGES IN UKRAINE / National Legal University named after Yaroslav the Wise, Ukraine

This article analyzes some problems of legal regulation of the status of judges in Ukraine. The author comes to the conclusion that in order to improve the legal regulation of the status of judges shall: (1) expand the types of disciplinary sanctions that may be applied to the judge; (2) legally distinguish between offense and violation of oath of office; (3) identify requirements for disciplinary inspectors, giving them appropriate status and rights; (4) to amend Art. 32 Law of Ukraine "On the High Council of Justice", which determine the return of disciplinary cases for reconsideration to the High Qualifications Commission of Judges without stopping disciplinary proceedings in the case of a complaint against the decision of the High Qualifications Commission of Judges of the disciplinary penalty to the judge and its abolition; (5) to add art. 83 Law of Ukraine "On the Judicial System and Status of Judges" provision that a judge who is an administrative position may incur disciplinary action for failure to fulfill or improper fulfillment of their responsibilities in the administrative office; (6) define the requirements for the content of misconduct complaints against judges; (7) define the term treatment with a complaint about misconduct by a judge; (8) establish that the disciplinary inspector is proportionate to the number of judges and complaints and determined by the decision of the High Qualification Commission of Judges according to the needs; (9) ensure the right of a judge to get acquainted with the materials of the disciplinary proceedings; (10) to determine the reason for disqualification (rejection) disciplinary inspector; (11) delineate the procedure of investigation, collection of evidence and the question of the application of disciplinary penalties; (12) to reject a large number of complaints that do not contain signs of misconduct of a judge, a decision of the High Qualification Commission of Judges without drawing conclusions about each complaint and without fixing this process the audio equipment. Also offering predict the types and bases apply to a judge other than disciplinary measures and incentives by the decision of the High Qualification Commission of Judges on the basis of the duties of judges; settle questions of procedure of disciplinary proceedings by a separate law, including the order and timing of appeal against decisions of the High Qualifications Commission of Judges.

Key words: status of judges, rights and duties of judges, judicial accountability, disciplinary practices, disciplinary inspectors.

Актуальність теми. У громадянському суспільстві суддям як персональним носіям судової влади надаються виняткові можливості, що дають змогу забезпечити належне (незалежне, об'єктивне, повне, неупереджене) відправлення функцій судової влади [1, с. 91-102]. У п. 4.2. Європейської хартії про закон «Про судоустрій і статус суддів» підкреслюється, що «суддя вільно може займатися різними видами діяльності, крім його службових повноважень, зокрема і тими, котрі є вираженням його прав громадянина. Однак ця свобода може (і повинна) бути обмежена в тій мірі, в якій зовнішній вигляд цієї діяльності є несумісним з довірою відносно неупередженості і незалежності судді чи з професійною необхідністю уважно й у розумний строк розглядати справи». У ст. 53 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [2] визначено вимоги щодо несумісності, які висуваються до суддів. Перешкодою на посаді судді несумісне із зайняттям посади

в будь-якому іншому органі державної влади, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом. Суддя не має права поєднувати свою діяльність із підприємницькою або адвокатською діяльністю, будь-якою іншою оплачуваною роботою (крім викладацької, наукової й творчої діяльності), а також входить до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку. Суддя не може належати до політичної партії чи професійної спілки, виявляти прихильність до них, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках. Однак суддя за його заявою може бути відряджений для роботи у Вищій раді юстиції, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Національній школі суддів України зі збереженням заробітку за основним місцем роботи.

Отже, можна визначити правовий статус судді як сукупність передбачених конституцією та законами фунда-

ментальних і невідчужуваних прав, свобод та обов'язків судді, а також повноважень, пов'язаних зі здійсненням компетенції судових органів та інших органів, що забезпечують функціонування судової влади.

Але незважаючи на досить детальну регламентацію правового становища судді, деякі аспекти досі залишаються недостатньо врегульованими, що викликає низку труднощів на практиці. Тому **в цій статті ми поставили за мету** проаналізувати стан законодавчого регламування статусу судді, наявні на практиці проблеми у зв'язку із застосуванням (або взагалі відсутністю) відповідних правових норм та сформулювати пропозиції, які здатні вирішити виявлені прогалини.

Стан дослідження теми. Теорією питання статусу судді цікавилось чимало вітчизняних вчених, серед них: Л.М. Москвич, С.В. Подкопаєв, С.В. Прилуцький, О.М. Соболий, В.І. Чебан та ін., які сприяли формуванню в науці загальнотеоретичних засад правового статусу судді. До основних ознак останнього можна віднести: а) він є загальним (базовим) правовим статусом, визначеним нормами Конституції та конституційного законодавства України; б) він займає пріоритетне становище серед інших галузевих статусів (адміністративно-правового, цивільно-правового, кримінально-правового тощо); в) має системотворчий характер (визначає на конституційному рівні загальні принципи правового регулювання).

Різновидами правового статусу судді як суб'єкта судово-владних правовідносин є адміністративно-правовий та процесуальний статус. На думку О.М. Соболого, адміністративно-процесуальний статус судді – це сукупність процесуальних прав, гарантій, обов'язків судді, спрямованих на реалізацію завдань провадження, а також юридична відповідальність у передбачених законом випадках [3, с. 14]. В.В. Галунько вважає, що адміністративно-правовий статус особи – це сукупність юридичних засобів, що характеризують місце і роль фізичної або юридичної особи в адміністративно-правових відносинах. Визначальними для аналізу адміністративно-правового статусу особи, на його погляд, є такі юридичні інститути: 1) публічні суб'єктивні права та юридичні обов'язки; 2) правосуб'єктність особи; 3) адміністративна відповідальність; 4) у деяких випадках – дисциплінарна відповідальність посадових осіб публічної адміністрації [4, с. 57-61].

Стаття 51 Закону України від 07.07.2010 № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» визначила вузький юридичний статус судді: «Суддею є громадянин України, який відповідно до Конституції України та цього Закону призначений чи обраний суддею, займає штатну суддівську посаду в одному із судів України і здійснює правосуддя на професійній основі. Судді в Україні мають єдиний статус незалежно від місця суду в системі судів загальної юрисдикції чи адміністративної посади, яку суддя обіймає в суді».

Разом із тим найбільш слушним для розкриття аналізованих проблем буде широке розуміння правового статусу судді як суб'єкта судово-владних відносин. Його характеризують місце і роль судді в процесуальних відносинах під час розгляду справ, що складаються із сукупності та обсягу правосуб'єктності, обов'язків і прав, незалежності і недоторканості та юридичної відповідальності судді.

Обсяг і сукупність правосуб'єктності судді влучно характеризуються через процедури призначення громадянина України на посаду судді та звільнення з посади.

Суддя як носій судової влади у здійсненні правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання; він здійснює правосуддя на основі Конституції та законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права, що забезпечується низкою правових, організаційних, фінансових засобів. Держава охороняє самостійність і незалежність суддів, встановлюючи спеціальні гарантії, які стосуються не тільки особливого по-

рядку призначення й обрання суддів, але й притягнення їх до відповідальності та звільнення з посади.

Суддя є недоторканим: він не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до винесення судом обвинувального вироку; кримінальна справа щодо судді може бути порушена лише Генеральним прокурором України або його заступником; відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України (далі по тексту – Комісією); прояв неповаги до суду чи судді з боку осіб, які є учасниками процесу або присутні в судовому засіданні, тягне за собою відповідальність.

Особливість статусу суддів має суттєвий вплив на визначення підстав виникнення дисциплінарної відповідальності суддів, кола суб'єктів, які можуть ініціювати питання про дисциплінарну відповідальність суддів, органів, що правомочні вирішувати питання про дисциплінарну відповідальність суддів.

Підстави дисциплінарної відповідальності суддів визначено у п. 5 ч. 4 ст. 125 Конституції України, згідно з яким суддя звільняється з посади органом, що його обрав (Верховна Рада України) або призначив (Президент України), у разі порушення суддею присяги, а також ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». У вирішенні питання про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності до нього може бути застосовано тільки один вид дисциплінарного стягнення – догана.

Зазначимо, що дисциплінарна відповідальність суддів є елементом соціального контролю за судовою владою. У цьому контексті завжди актуальним залишається питання, якими засобами можливо досягти балансу між соціальним контролем за судом та суддівською незалежністю.

Розв'язання цієї проблеми насамперед полягає в усуненні логіко-структурних дефектів у правовому регулюванні. Йдеться, зокрема, про неврегульованість процедурних питань, нечіткість виписаних у законі норм.

Тривають фахові дискусії стосовно доцільності збільшення терміну, протягом якого суддю можна притягнути до дисциплінарної відповідальності з моменту вчинення ним дисциплінарного проступку, закріплення на законодавчому рівні порядку розгляду Комісією скарг у разі, якщо суддею вчинено незначний проступок, що не призвів до негативних наслідків, а також доцільності створення єдиного дисциплінарного органу.

Як вбачається, досягти консенсусу й отримати конкретну відповідь у процесі спільного обговорення слід у таких питаннях: яким чином має розглядатися дисциплінарна справа, якщо на момент її розгляду суддя, щодо якого надійшла скарга, подав заяву про відставку; чи повинні дисциплінарні інспектори бути судьями (судьями у відставці); чи є підставою для припинення дисциплінарного провадження відкликання скарги заявником; необхідність урахування попереднього дисциплінарного стягнення у разі повторного дисциплінарного проступку судді; запровадження психологічного тестування кандидатів на посади суддів як запобігання призначенню потенційно проблемних суддів.

Вирішення зазначених питань, безперечно, сприятиме об'єктивному й оперативному розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності суддів у перспективі.

Практика реалізації Комісією повноважень щодо дисциплінарної відповідальності суддів свідчить, що процедура дисциплінарного провадження вимагає більш детального законодавчого врегулювання. Зокрема, необхідно забезпечити: оперативне дієве реагування дисциплінарних органів при здійсненні дисциплінарного провадження, незалежність судді під час дисциплінарного провадження та унеможливити вплив на суддю як члена Комісії, так і дисциплінарного інспектора. Також слід на законодавчому рівні чітко розмежувати поняття «дисци-

плінарний проступок» і «порушення присяги судді», закріпити і розширити види дисциплінарних стягнень, які можуть бути застосовані до судді; розробити та запровадити дисциплінарний статут (положення), в якому чітко вписати процедуру дисциплінарної відповідальності судді; законодавчо врегулювати питання одноособового розгляду членом Комісії скарги, що не містить ознак дисциплінарного проступку судді. Крім того, правової визначеності потребує статус дисциплінарних інспекторів і вимоги до них.

Як спосіб вирішення питання великої кількості скарг, що надходять на дії одного судді, проте потрапляють до різних членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, доцільно було б, наприклад, об'єднувати такі дисциплінарні справи рішенням Комісії в одне дисциплінарне провадження. Доручати одному інспектору перевірки в окремому суді кількох скарг під час відрядження.

Стосовно спірних процедурних питань: моменту виникнення дисциплінарного провадження; форми та змісту скарги щодо неправомірної поведінки судді; проведення перевірки після складання висновку про наявність дисциплінарного проступку судді – слід законодавчо визначити особливості розгляду дисциплінарних справ та вимоги до змісту скарги щодо неправомірної поведінки судді, а також остаточно визначитись щодо доцільності продовження перевірки і притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, якщо під час проведення перевірки суддя подав заяву про відставку і така заява задоволена.

Слід звернути увагу і на такий важливий аспект, як дисциплінарна відповідальність судді, який перебуває на адміністративній посаді, в разі невиконання або неналежного виконання ним адміністративних повноважень. Урегулювати це питання можливо через внесення відповідних доповнень до ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Зокрема, необхідно передбачити підстави такої відповідальності, впровадити принцип конфіденційності в дисциплінарне провадження, передбачити зобов'язання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України передавати матеріали щодо судді до правоохоронних органів у разі, якщо його проступок носить не дисциплінарний, а кримінальний характер.

Законодавчого врегулювання потребує і процедура звільнення судді з посади. За законодавством України ці повноваження покладені на Вищу раду юстиції, а також на Вищу кваліфікаційну комісію суддів України, яка відповідно до ст. 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може прийняти рішення про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції щодо внесення подання про звільнення судді з посади.

У статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» [5] докладно розкривається поняття порушення присяги судді, яким є: вчинення дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів в об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів; незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи судді та членів його сім'ї; умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом; порушення морально-етичних принципів поведінки судді; невиконання суддею посадових обов'язків, встановлених для відповідної адміністративної посади, що пов'язані з процесуальними діями. Втім дискусійним залишається питання можливості відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України дисциплінарного провадження щодо порушення суддею присяги, якщо з часу вчинення дисциплінарного проступку суддею минуло більше року. Згідно зі ст. 30 Закону України «Про Вищу раду юстиції» до Вищої ради юстиції з пропозицією про внесення подання на звільнення судді з посади можуть звертатися: Вища кваліфікаційна комісія суддів України та член Вищої ради юстиції. Відповідно до частини п'ятої ст. 87 Закону України

«Про судоустрій і статус суддів» за наслідками дисциплінарного провадження Вища кваліфікаційна комісія суддів України може прийняти рішення про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді з посади за наявності для цього підстав.

Пропонуємо внести зміни до ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», де встановити обов'язковість повернення дисциплінарних справ для повторного розгляду до Комісії, без припинення дисциплінарного провадження, у разі розгляду скарги на рішення Комісії про застосування дисциплінарного стягнення до судді і його скасування Вищою радою юстиції. Також, на наш погляд, слід передбачити у Регламенті Комісії, що рекомендація про звільнення судді з посади за порушення присяги може бути направлена Комісією до Вищої ради юстиції незалежно від часу вчинення суддею дисциплінарного проступку.

У питанні, чи є відкликання скарги або відмова від неї підставою для припинення дисциплінарного провадження, доцільно скористатися практикою європейських країн і закріпити у Регламенті Комісії положення про те, що відкликання або відмова від скарги не може бути підставою для припинення дисциплінарного провадження.

Зважаючи на те, що дисциплінарному провадженню в Законі України «Про судоустрій і статус суддів» приділено лише декілька статей, якими не охоплено та не врегульовано низку надзвичайно важливих питань: вимоги (досвід роботи, освіта, моральні якості) до кандидата на посаду дисциплінарного інспектора, його правовий статус та інші питання, на наш погляд, доцільно врегулювати це шляхом внесення змін до Закону. Так, наприклад, у статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» чітко зазначено, що перевірка даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності проводиться членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Втім, права дисциплінарного інспектора при здійсненні даної перевірки дотепер законодавчо не врегульовані. Тому в Законі необхідно визначити, що дисциплінарний інспектор має такі самі права, як і член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України при проведенні за дорученням члена Комісії такої перевірки, повноваження якого підтверджувалися б відповідним дорученням за затвердженням Комісією зразком, підписаним членом Комісії. Окрім того, чітке визначення правового статусу дисциплінарних інспекторів на законодавчому рівні дозволить обмежити можливість зловживання та перевищення повноважень як з боку інспекторів, так і з боку посадових осіб, які направлятимуть їх на таку перевірку.

На сьогодні права та обов'язки дисциплінарного інспектора закріплено в Положенні про службу дисциплінарних інспекторів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженому рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 24 листопада 2011 року № 4556/Зп1.

З міжнародної дисциплінарної практики доцільно взяти до уваги американський досвід організації роботи дисциплінарних інспекторів та стандарти розгляду і розслідування дисциплінарних скарг. Зокрема, у штаті Каліфорнії стаж роботи юристів, які проводять розслідування за скаргами на дії суддів, повинен бути не менше 4 років. Використовується спеціалізація в розгляді скарг за категоріями. Попередня оцінка скарг проводиться юристами, які визначають, чи є підстави для проведення розслідування. Стосовно кожної скарги складаються робочі записки за встановленим зразком для оперативності розгляду на засіданні Комісії. У разі наявності підстав складається план і починається розслідування. Процедура розслідування викладена в інструкціях та посібнику, які є обов'язковими до виконання юристами.

Висновки. Отже, підсумовуючи викладене, зазначимо, що, на нашу думку, з метою вдосконалення правового

регулювання статусу судді слід: 1) розширити види дисциплінарних стягнень, які можуть бути застосовані до судді; 2) законодавчо розмежувати дисциплінарний проступок і порушення присяги судді; 3) визначити вимоги до дисциплінарних інспекторів, надавши їм відповідний статус і права; 4) внести зміни до ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», де визначити повернення дисциплінарних справ на повторний розгляд до Комісії без припинення дисциплінарного провадження у разі розгляду скарги на рішення Комісії про застосування дисциплінарного стягнення до судді і його скасування; 5) доповнити ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» положенням про те, що суддя, який перебуває на адміністративній посаді, може нести дисциплінарну відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх повноважень на адміністративній посаді; 6) визначити вимоги до змісту скарг щодо неправомірної поведінки судді; 7) визначити строк звернення зі скаргою щодо неправомірної поведінки судді; 8) встановити, що кількість дисциплінарних інспекторів має пропорційно відповідати кількості суддів та скарг і визначається рішенням Комісії залежно від потреб; 9) забезпечити право судді ознайомлюватися з матеріалами дисциплінарної справи; 10) визначити підстави для відводу (самовідводу) дисциплінарного інспектора; 11) розмежувати процедури розслідування, збирання доказів і вирішення питання про застосування дисциплінарного стягнення; 12) відхилити велику кількість скарг, що не містять ознак дисциплінарного проступку судді, одним рішенням Комісії без складання висновків щодо кожної скарги і без фіксації цього процесу звукозаписувальною апаратурою. Також пропонуємо передбачити види та підстави застосування до судді, крім дисциплінарних стягнень, заохочень за рішенням Комісії на підставі подання зборів суддів; урегулювати окремим законом питання процедури дисциплінарного провадження, зокрема порядок та строки оскарження рішень Комісії тощо.

ЛІТЕРАТУРА

- 1 Шмавонян Г.А. Конституционное правосудие в системе разделения властей / Г.А. Шмавонян. – М.: МАКС Пресс, 2001. – 172 с.
- 2 Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2453-17
- 3 Соболий О.М. Правовий статус судді в адміністративно-деліктному провадженні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / О. М. Соболий. – К., 2010.–20 с.
- 4 Адміністративне право України : навч. посіб. : у 2 т. Т. 1: Загальне адміністративне право / [Галуцько В. В., Олєфір В. І., Пихтін М. П. та ін.]; за заг. ред. В. В. Галуцько. – Херсон : ХМТ, 2011. – 320 с.
- 5 Про Вищу раду юстиції : Закон України від 15.01.1998 № 22/98 (в редакції від 15.08.2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/22/98-%D0%B2%D1%80>

УДК 343.15

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНАННЯ ЯК ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Брус І.І.,
провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту
Національна академія прокуратури України

У даній науковій праці висвітлені окремі теоретико-правові питання щодо реалізації у юридичному процесі інституту залучення спеціальних знань фахівця певної галузі як передумови для ефективного проведення відповідної судової експертизи. У представленій науковій статті висвітлені окремі аспекти залучення спеціаліста відповідної галузі знань до юридичного процесу з метою оптимізувати у подальшому процедуру проведення судових експертиз. Перспективним вбачається видання монографічних робіт з проблематики, зазначеної у назві, представленої на наукову дискусію роботи.

Ключові слова: спеціальні знання, судові експертизи, спеціаліст, консультація, роз'яснення, висновок, довідка.

Брус И.И. / СПЕЦИАЛЬНЫЕ ЗНАНИЯ КАК ФУНДАМЕНТ ДЛЯ ЭФФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕНИЯ СУДЕБНОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ / Национальная академия прокуратуры Украины, Украина

В данной научной работе представлены отдельные теоретико-правовые вопросы относительно реализации в юридическом процессе института привлечения специальных знаний специалиста определенной отрасли как предпосылки для эффективного проведения соответствующей судебной экспертизы. В представленной научной работе освещены отдельные аспекты привлечения специалиста соответствующей отрасли знаний к юридическому процессу с целью оптимизировать в дальнейшем процедуру проведения судебных экспертиз. Как перспектива, усматривается издание монографических работ по проблематике, указанной в названии, представленной на научную дискуссию работы.

Ключевые слова: специальные знания, судебные экспертизы, специалист, консультация, разъяснения, заключение, справка.

Brus I.I. / THE SPECIAL KNOWLEDGE AS A SOIL FOR EFFECTIVE REALIZATION OF JUDICIAL EXAMINATION / National Prosecution Academy of Ukraine, Ukraine

In this scientific work separate theoretic-legal questions are lighted up in relation to the realization in the legal process of institute of bringing in the special knowledge of specialist of certain industry as pre-conditions for effective realization of corresponding judicial examination. The problem of setting and realization of judicial examinations and use of other forms of the special knowledge always was in highlight legal science, and the special attention it purchased with the prelude of Ukraine of the European Union, in fact there is a gradual coercion of the Ukrainian legislation to the European standards, in particular and in part of the theme of scientific work presented by us «The special knowledge as soil for effective realization of judicial examination».

The special knowledge are used in different forms (examination, consultation, help, participation of specialist (of specialist) in inquisitional-judicial, judicial and of criminal investigation actions. The analysis of public prosecutor's-inquisitional practice testifies about absence of clearly certain limits and forms of the use of the special knowledge. In the presented scientific article are the separate aspects of bringing in of specialist of corresponding area of knowledge are lighted up to the legal process with the purpose of optimization in further of procedure of realization of judicial examinations.

We consider that the use of the special knowledge of specialist that can be added to resolution about setting of corresponding examination as writing elucidation of specialist of certain area of knowledge in relation to the article of request declared to the investigators always must